

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.— Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za tuzemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 28. JESENICE, Ob kolegovu 101. — — —
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Samopomoč v borbi zoper brezposelnost

Posnemanja vreden vzgled osiješkega delavstva — Pri vseh večjih podjetjih so osnovali posebne fonde, v katere prispevajo delavci in podjetniki

Beograd, 8. januarja. r. Dasiravno brezposelnost pri nas še ne predstavlja tako težkega problema, kakor v mnogih drugih industrijskih državah, se v krajih z večjo industrijo vendar le bridko občuti pomanjkanje dela in naraščanje števila brezposelnih. Omejevanje obratov in delne ustavitve obratovanja četudi le začasne, spravijo mnogo delavskih družin ob kruh in zaslužek ter jih pahnejo v največjo bedo. Dočim imajo v nekaterih pretežno industrijskih državah posebne fonde za podporo brezposelnih, pri nas tega še ni in zato so ljudje, ki tudi pri najbolj volji ne morejo dobiti kruha in zaslužka odvisni od javne podpore. Občinske uprave, zlasti v mestih, sicer mnogo žrtvujejo, vendar pa razpoložljiva sredstva še daleč ne zadostujejo, da bi se pomagalo vsem, ki so pomoči potrebni.

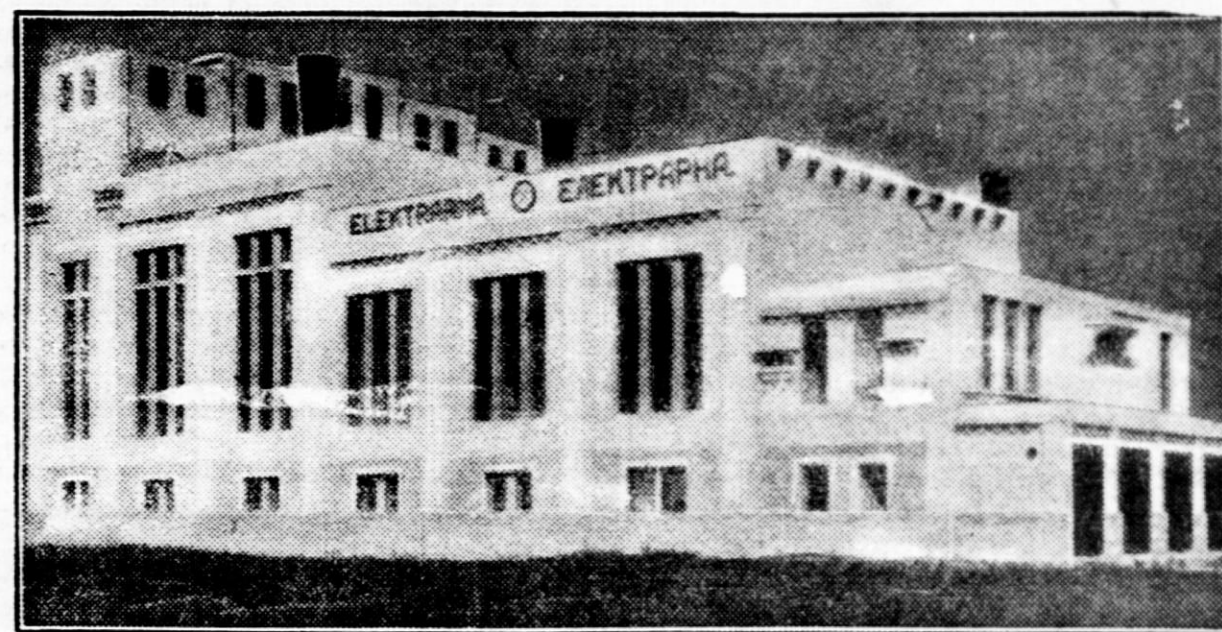
Kakor v mnogih drugih problemih, se je tudi tu pokazalo, da je samopomoč pravzaprav še najuspešnejše sredstvo. Posnemanja vreden vzgled je v tem pogledu dalo delavstvo sladkorne tvornice v Osijeku. Delavci so se sporazumeli z ravnatelstvom tvornice, da ustanove za podpiranje svojih brezposelnih tovarišev poseben fond. V ta fond bodo vplačevali vsi v tovarni zaposleni delavci skozi tri mesece po en odstotek svojih mesečnih prejemkov. Enak znesek prispeva tudi podjetje. Razdelitev podnor bo vodil poseben odbor, v katerem so zastopniki delavstva in podjetja. Že dosedaj je zbranih za ta fond 130.000 Din. Računalo pa, da bo fond v par mesecih narasel na pol milijona. Podnoro se izdala v prvi vrsti v živilih, večje družine na dobo tudi denarne podnore. Pravilna razdelitev podnor je zagotovljena s tem, ker delavci, ki so v od-

boru, najbolje poznajo razmere in prilike svojih brezposelnih tovarišev in tako se ne more zgoditi, da bi se podnoro izkoriščale in ustanova zlorabljala.

Ministrstvo za socialno politiko je ta korak osiješkega delavstva in osiješke industrije odobrilo in priporočilo vsej industriji, naj v interesu našega gospodarstva, zlasti pa v zaščito brezposelnega delavstva posnema ta vzgled. Tudi zagrebška zbornica za trgovino, obrt in industrijo je pozvala industrijska podjetja svojega področja, naj pri svojih podjetjih ustanove slične fonde in naj do 12. t. m. o tem poročajo. Na ta način bo marsikomu, ki ga je trenutna gospodarska kriza spravila ob kruh in vrgla na cesto, pomagano vsaj dotlej, da se bodo razmere izboljšale in ko bo zopet mogoče zaposliti vse delavstvo.

Velenjska elektrika v Ljubljani

Včerašnji dan je bil za elektrifikacijo dravske banovine zgodovinski

Ljubljana, 8. januarja.

Včerašnji dan je bil za elektrifikacijo dravske banovine zgodovinskega pomena. Popoldne ob 15. so namreč spustili v banovinski daljnovod Velenje—Černuče električni tok, katerega visoka napetost znaša 35.000 voltov. Transformator na Černu-čah je začel obratovati. Predelal ali transformiral je tok od 35.000 na 20.000 voltov in prvič je zažarela velenjska elektrika v Ljubljani. Od Černuče namreč vodi električni kabel na glavni in gorenjski kolodvor v Ljubljani. Oba kolodvora sta sicer že popreje dobivala velenjski tok s pomočjo provizoričnega transformatorja na Černu-čah, toda včeraj se je takoj videlo, da svetiljo luči na obeh kolodvorih mnogo močneje.

V zvezi s tem bo marsikoga zanimala kratka zgodovina velenjske elektrarne, ki jo vidimo na sliki. To je naša največja, najmočnejša in tudi najbolj moderno zgrajena kalorična električna centrala. Njen prvi ustanovitelj je bil pokojni minister dr. Gregor Žerjav, ki je kot minister za šume in rudnike tudi izposloval, da smo dobili stroje iz Nemčije na račun reparacij. Elektrarno so začeli graditi pred leti in 17. oktobra 1929 je bila slovesno odprta. Elektrarna ima dva turbo-generatorja s 5000 volti v primarnem in 30.000 volti v sekundarnem obratu.

S tem je bil storjen prvi korak k splošni elektrifikaciji dravske banovine. Ban-

ska uprava je takoj nato nadaljevala z delom. V Podlogu pri St. Petru v Savinjski dolini je bil postavljen transformator, ki bo zalagal Savinjsko dolino z električnim tokom, in Černu-čah pri Ljubljani so pa začeli graditi drugega, ki je bil nedavno dograjen in je kot rečeno včeraj začel obratovati.

Za progo od Velenja pa do Černu-č, ki je dolga 68 km, so morali postaviti 117 železnih in 356 lesenih nosilcev. Zadnji nosilec je bil postavljen letos v maju, istočasno je bil pa tudi napeljan vod, ki prenaša energijo 60.000 voltov. Samo daljnovod in oba transformatorja so veljali okrog 17 milijonov Din.

Včerašnjemu pomembnemu dogodku so prisostvovali ravnatelj KDE inž. Miklavc kot vrhovni tehnični vodja, zastopnik banke uprave nadsvetnik inž. Rueh kot referent za elektriko, inž. Rudolf kot vodja transformatorskih električnih naprav, inž. Umek, ki je vodil gradbeno delo in mnogi drugi, ki so sodelovali pri gradnji elektrarne in transformatorskih postaj ter napeljav vodov.

Transformator na Černu-čah bo kot rečeno spreminjal tok 35.000 voltov na 20.000 voltov. Oddajal bo elektriko Ljubljani, Domžalam, Vrhniki, Litiji, Kranju itd., za kar so že pripravljeni in deloma položeni vodi. Domžale in bližnja okolica bosta dobivala električni tok že čez nekaj dni.

Obdavčenje stanovanj v novih zgradbah

Načelno važen odlok finančnega ministrstva v sporu med zagrebško občino in hišnimi posestniki

Zagreb, 8. jan. V sporu med zagrebško mestno občino in Društvom hišnih posestnikov je izdalo sedaj finančni ministerstvo načelno važno odločbo o obdavčenju stanovanj v novih zgradbah. Kakor večina mestnih občin, je uvedla tudi zagrebška občina davek na najemnine, takozvano gostiščino. Društvo hišnih posestnikov je vložilo zoper to obdavčenje priziv ter se sklicevalo na to, da občina ne bi smela obdavčiti stanovanj v novozgradbah, ki uživajo davčne ugodnosti in se tudi državnih davkov oproščene. Finančni ministerstvo je prvotno pritrilo temu naziranjju hišnih posestnikov. Zoper ta odlok finančnega mini-

strstva pa je zagrebška mestna občina vložila ugovor, v katerem je dala v stvari ne gre za obdavčenje zgradb samih, marveč za obdavčenje stanovanj odnosno stanovanjske najemnine, od katere se plačuje gostiščina. Zaradi tega davčni objekti niso hišni posestniki, marveč stanovanjski najemniki. Finančno ministerstvo je sedaj preklekalo svoj prvotni odlok ter dovolilo zagrebški občini pobiranje gostiščine od vseh stanovanj ne glede na to, ali gre za stanovanja v starih ali novih zgradbah. Mestna občina pa ima pravico, da v svojem delokrogu posamezne objekte oprosti od plačevanja tega davka.

Beograd v znaku božičnih praznikov

Beograd, 8. jan. M. Prestolnica je popolnoma v znaku pravoslavnihi božičnih praznikov. Vse delo v podjetjih, trgovinah in državnih uradih počiva, a Beograščani kljub temu, da opuščajo narodne običaje in v marsikem posnemajo zapadnjake, slave božične praznike po stari tradiciji.

Tudi na dvoru so se vršili tradicionalni obredi s prenosom badnjaka. Badnjak so pripeljali na dvor oficirji kraljeve garde in po starem običaju je kralj sam prevzel od njih drevesce in ga ponesel v dvor. Oficirji in ostalo moštvo, ki je sodelovalo pri tej svečanosti, so bili na dvoru pogosteni. Božični večer in glavni božični praznik je Nj. Vel. kralj obhajal v najvišjem krogu kraljevske rodbine. V dvorni kapeli se je vršila služba božja, ki so ji prisostvovali vsi člani k. i. j. v. s. doma. Na dvoru so se včeraj ves dan vršili ugledni Beograščani, ki so vpi-sovali svoje čestitke v dvorsko knjigo.

Jutri je rojstni dan Nj. Vel. kraljeve. Rojstni dan se bo praznoval kakor običajno s službo božjo v vseh molnicah, na dvoru pa bo na razpolago dvorna knjiga za vpisovanje čestitk.

Podražitev kruha

na Dunaju

Dunaj, 8. jan. Dunajski peki in tovarne kruha so sklenili novo podraženje kruha. Cena bo ostala sicer neizpremenjena, vendar pa se teža kruha zmanjša za 5 dg. Svoj korak utemeljujejo s tem, da se je podražila moka.

Atentati na fašiste

se nadaljujejo

Vicenza, 8. januarja. r. V prostorih fašistične organizacije za Valdango je eksplodiral včeraj pekleni stroj. Eksplozija pa ni povzročila večje škode in tudi človeških žrtvi ni bilo.

Vremensko poročilo

Ljubljana, 8. januarja. AA. Vremensko poročilo direkcije državnih železnic v Ljubljani: Bistrica-Bohinjsko jezero +1, dež, snega 15 cm, Brežice +3, oblačno, snega 5 cm, Celje +3, megla, Dravograd-Meža +1, oblačno, snega 15 cm, Jesenice +2, snega 20 cm, Kamnik +4, deževno, Kranjska gora +1, dež, snega 30 cm, Kočevje +8, dež, snega 10 cm, Kotoriba +5, oblačno, Ljubljana gl. +3, deževno, Ljutomer +2, oblačno, Maribor gl. +2, oblačno, snega 15 cm, Novo mesto +3, oblačno, snega 30 cm, St. Janž na Dolenjaku +4, oblačno, snega 8 cm, Trzin +3, dež, snega 10 cm, Rakek +7, dež, snega 5 cm. Promet je normalen.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 226.05 — 2262.89, Bruselj 782.21 — 784.57, Curih 1097.85 — 1101.15, London 187.83 — 195.33, New York 5608.56 — 5625.56, Pariz 220.72 — 221.38, Praga 166.65 — 167.15, Trst 283.41 — 289.41.

INOZEMSKA BORZA.

Curih, 8. januarja. Beograd 9.10, Pariz 20.1060, London 17.4250, New York 512.75, Bruselj 71.25, Milan 26.0750, Madrid 43.25, Amsterdam 205.50, Berlin 121.75, Sofija 3.71, Praga 15.18, Varšava 67.45, Bukarešta 3.08.

Tardieu bo naslednik Maginota

V torek ali sredo bo Laval podal demisijo svoje vlade — Briand se bo umaknil? — Boncour postane notranji minister

Pariz, 8. jan. Smrt vojnega ministra Maginota, ki je bil v zbornici voditelj desničarske frakcije demokratsko-socialne akcije, bo, kakor vse kaže, zelo vplivala na politični položaj v Franciji, posebno še na položaj Lavalove vlade. Današnji tisk že napoveduje, da bo Laval v torek ali sredo podal ostavko celokupne vlade. Predsednik republike bo poveril sestavo nove vlade zopet Lavalu, ki bo poskušal pritegniti k sodelovanju tudi radikale. V tem primeru bi Laval prepustil notranje ministrstvo radikalom, sam pa bi poleg ministrskega predsedstva prevzel tudi zunanje ministrstvo, ker je skoro gotovo, da Briand ne bo ostal v novi vladi na tem položaju. Dasiravno se je Briandovo zdravje v zadnji dobi nekoliko izboljšalo, mu vendar zdravniki priporočajo popoln mir. Da pa bi si Laval ohranil so-

delovanje tega uglednega in izkušenega državnika, ga bo skušal pregovoriti, da ostane v vladi kot minister brez portfelja. Za notranjega ministra bo bržkone prišel Paul Boncour, dočim se imenuje kot naslednik umrlega vojnega ministra, čegar položaj je zaradi skorajšnje razorožitvene konference posebno važen, bivši ministrski predsednik Tardieu. Zasedba ostalih resorov je v glavnem odvisna od pristanka posameznih frakcij, ki prihajajo v poštev za sodelovanje v vladi.

London, 8. januarja. AA. Javnost je sprejela vest o smrti francoskega vojnega ministra Maginota kot senzacijsko. Listi se boje, da bo ta dogodek poslabšal položaj v Evropi in da bi utesnile njegove posledice povzročiti, da bi morale vlade odložiti lausansko konferenco.

Nove komplikacije na Daljnem vzhodu

Velesile ljubosumno motre početje Japonske in ne bodo dopustile, da bi zasedla Kitajsko

Washington, 8. januarja. r. V ameriških krogih so zaradi razvoja dogodkov na Daljnem vzhodu zelo vznemirjeni. Okupacija Mandžurije s strani Japonske utrjuje v ameriški javnosti mnenje, da zasledujejo Japonci imperialistične težnje ter da jim ne gre toliko za »očiščenje«
Kitajske, marveč da si hočejo predvsem zagotoviti nadoblast na Daljnem vzhodu, da bi tako izpodrinili ostale velesile in si zagotovili absoluten gospodarski in politični vpliv.

Včeraj je imel zunanji minister Stimson dolgo konferenco z angleškim in francoskim poslanikom. Kakor zatrjujejo v poučenih krogih so na tej konferenci razpravljali o položaju v Mandžuriji. Stimson je obenem obvestil an-

gleškega in francoskega poslanika, da ima zanesljive informacije o tem, da se Japonci ne bodo zadovoljili samo z zasedbo Mandžurije, marveč da se pripravljajo tudi na zasedbo Pekinga. V to svrhu so bile že koncentrirane čete v Tientsinu.

Amerika, Anglija in Francija bodo zaradi tega pokrenile skupno akcijo, pri čimer se bodo sklicevale na pogodbo iz leta 1922, s katero je zaimčena suvereniteta Kitajske. Po vesteh iz Tokija pa se zahtuje, da se japonska vlada na to ne bo ozirala, ker stoji na stališču, da se tiče vprašanje Mandžurije samo Japonske in Kitajske ter da nima nihče drugi pravice vmešavati se v to zadevo.

Amerika hoče izsiliti razorožitev

Amerika bo vztrajala na popolni izvedbi mirovnih pogo-
dob, ki nalagajo razorožitev tudi zmagovalcem

Washington, 9. jan. Zunanji minister Stimson je govoril včeraj v finančnem odboru reprezentančne zbornice o sodelovanju Amerike na razorožitveni konferenci. Šlo je za odobritev kreditov za ameriško delegacijo. Stimson je v svojem govoru poudarjal, da je to najvažnejša konferenca, kar se jih je v povojni dobi udeležila Amerika. Ameriška vlada se zaveda, da mora nastopiti kar najbolj energično, da se izvede program, ki je bil postavljen v Versaillesu kot nekako opravičilo za to, da se je takrat prisililo Nemčijo k razorožitvi. Amerika bo brez hrupa uveljavila ves svoj vpliv, da se dosežejo povoljni rezultati. Če bi Amerika odrekla svoje so-

delovanje, potem bi se problem razorožitve znova odgodil za nedogledno dobo, kar bi zelo oviralo tudi gospodarsko konsolidacijo. Amerika sicer ni ratificirala versajske mirovne pogodbe, vendar pa je tudi ona takrat vztrajala na razorožitvi Nemčije. Zato ima Amerika sedaj moralno dolžnost, da tudi drugo pogodbeno stran prisili k izpolnitvi danih obljub ter da se enkrat za vselej odstrani nemoralna situacija, ki je nastala z enostranskim izvajanjem mirovnih pogo-
dob.

Finančni odbor je po Stimsonovem govoru brez ugovora odobril kot prvi obrok kredita za ameriško delegacijo 450.000 dolarjev.

Francija rešuje Madžarsko

Budimpešta, 8. jan. V gospodarskih krogih se zahtuje, da bo prišla v najkrajšem času, nekako sredi januarja v Budimpešto francoska komisija gospodarskih strokovnjakov, ki bo tamkaj proučila gospodarske razmere. Komisija bo imela baje oficijelni značaj. Kot predsednik komisije se imenuje predsednik plenarne komisije v francoski zbornici Etienne Fougere, ki je tudi predsednik sekcije za industrijo v nemško-francoski gospodarski komisiji.

Anglija proti razdelitvi premogovne produkcije

London, 8. jan. Zveza angleških rudnikov je sklenila, da ne bo poslala svojih zastopnikov na mednarodno konferenco, ki jo je sklicalo Društvo narodov v svrhu skle-

nitve mednarodne pogodbe o razdelitvi premogovne proizvodnje. Ta konferenca naj bi proučila položaj na sodobnem trgu in razdelila tržišča na posamezne države. Angleški rudniki se temu upirajo in opozarjajo na to, da so nekatere evropske države s svojim postopanjem v zadnji dobi zelo poslabšale položaj na premogovnem trgu.

Matuška bo izročen nemškimi oblastem

Dunaj, 8. jan. Med avstrijskimi in nemškimi oblastmi je prišlo do sporazuma, po katerem bo znani atentator Matuška, ki je izvršil več atentatov na vlake in železniške objekte v Avstriji, na Madžarskem in Nemčiji po končani preiskavi v Avstriji izročen nemškim oblastem, da uvedejo preiskavo glede atentatov v Nemčiji. Po zaključku preiskave v Nemčiji bo Matuška zopet prepeljan na Dunaj, kjer ga bodo nato sodili. Sele po prestani kazni bo eventualno izročen nemškim oblastem v svrhu sojenja.

Planine v plamenu

V glavni vlogi
Luis Trenker

Predprodaja vstopnic dnevno
od 11. do 1/2 13. ure!

Predstave ob 4., 1/2 8. in 9 1/2 zvečer.

Elitni kino Matica
Telefon 2124

DANES PREMIERA!

Ta grandiozni alpski
film je posvečen

Vam junakom,
ki ste se borili na vrhovih Col di
Lana...

Vam materam,
ki ste s ponosom gledale na svoje
muške sinove...

Vam ženam,
ki ste z ljubeznijo in ob molitvi ču-
vale domove Vaših mož.

Dnevne vesti

— Apotekarska komora kraljevine Jugoslavije sekcija za dravsko banovino v Ljubljani. Meseca decembra preteklega leta se je ustanovila v smislu navedbe ministrstva socijalne politike in narodnega zdravja od 17. I. 1931 Apotekarska komora kraljevine Jugoslavije — sekcija za dravsko banovino v Ljubljani v upravi so sledeči gospodje: Mr. Gvido Bakarčič, lekarnar v Ljubljani; dr. Rihard Karba, lekarnar v Kamniku; dr. Fran Minarik, lekarnar v Mariboru; dr. Gabrijel Piccoli, lekarnar v Ljubljani; mr. Rudolf Ramor, lekarnar v Ljubljani; mr. Rihard Sušnik, lekarnar v Ljubljani; mr. Ivan Vidmar, lekarnar v Mariboru in mr. Leo Trost asistent lekarnar Sušnik v Ljubljani. kot zastopnik službujočih lekarnarjev. Za namestnike so bili izvoljeni gg.: mr. Josip Ančič, lekarnar v Ribnici; dr. Stanko Kmet, lekarnar v Ljubljani; mr. Anton Uštar, lekarnar v Ljubljani in mr. Stevan Zlokaš, asistent lekarnar Vidmar v Mariboru. Na prvi seji uprave sekcije, ki se je vršila 30. XII. p. l., je bil izvoljen za predsednika mr. Gvido Bakarčič, lekarnar v Ljubljani, za podpredsednika mr. Rihard Sušnik, lekarnar v Ljubljani. Sekretarjem sekcije je bil imenovan mr. Milivoj Leustek, lekarnar v Ljubljani. Disciplinsko sodišče sekcije tvorijo sledeči gospodje: Predsednik mr. Rudolf Ramor, lekarnar v Ljubljani; člani: mr. Milivoj Leustek, lekarnar v Ljubljani; mr. Ivan Vidmar, lekarnar v Ljubljani; mr. Joža Zabkar, lekarnar na Jesenicah; mr. Josip Oblak, asistent lekarnar dr. Kmet v Ljubljani. Namestniki so gospodje: mr. Janko Koritzy, najemnik lekarnar Bohinc v Ljubljani in mr. Branko Hus, asistent lekarnar Ramor v Ljubljani. Uprava sekcije prosi, da se v bodoče vsi sekciji namenjeni dopisi, vloge itd. naslovijo naravnost na Apotekarsko komoro — sekcijo za dravsko banovino v Ljubljani, ne pa privatno na posamezne člane uprave.

komada železnih cevi s premerom 30—50 milimetrov in plinskih cevi v dolžini 8.50 do 10 mm in 2 komada kotnega železa 50 (50) 3 mm v dolžini 150 do 250. Nad 8 mm debelo železo je treba ob robovih opiliti za 30 do 35 stopinj. Pristojbine znašajo za vsakega mojstva 100 Din. za pomočnika pa 50 dinarjev. V posebnih, ozira vrednih primerih se na prošnjo pristojbina v celoti ali deloma povrne. Prostor, kjer se bo vršil tečaj, bo zavod naznanil naknadno.

— Opozorilo planincev. SPD objavlja: Tisti člani avstrijske organizacije »Oesterreichische Bergsteiger-Vereinigung«, ki so član ali Osrednjega društva ali kake podružnice SPD lahko: pošljejo do 11. t. m. svoje članske legitimacije navedenega avstrijskega planinskega društva na pisarno Osrednjega društva SPD Ljubljana (Marsikova 14/I), da jim bo pisarna preskrbelo podaljšanje veljavnosti legitimacij za leto 1932. — Kdor reflektira na to ugodnost, naj pošlje v navedenem roku pisarni Osrednjega društva svojo člansko legitimacijo »Oesterreichische Bergsteiger-Vereinigung« in Din 35.— v katerih so vsebovani poleg članarine tudi poštni stroški za pošiljanje na Dunaj in z Dunaja ter pošiljate vsakemu članu pripominja se, da uživajo na podlagi najnovejše tozadevne konvencije člani »Oesterreichische Bergsteiger-Vereinigung« vse članske ugodnosti zlasti v številnih kočah italijanskega planinskega društva »Club Alpino Italiano« SPD Osrednje društvo opozarja svoje člane, da bo direkcijska drž. železnica žigosala članske legitimacije za vse one člane skupno. Zato naj člani, ki reflektirajo na polovično vožnjo v skupini šestih oseb, oddajajo svoje članske legitimacije vsak teden do četrtka zvečer, tako da lahko dobe iste že do sobote potrjene. Legitimacije se oddajajo v pisarno Osrednjega društva SPD, Ljubljana, Marsikova cesta 14/I.

— Dobave. Gradbeni oddelček direktorije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 15. t. m. ponudbe glede dobave 2000 kg modre gausice in 500 kg salminjaka. Pogoj so na vpogled pri istem oddelku. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 18. t. m. ponudbe glede dobave raznega okovja in pil, 40 kg silvalnih jermenov, 600 kg steklarskega kleja; do 25. januarja t. l. pa glede dobave 50 m bakrenega kabla.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo obilno, toplo vreme s padavinami, kakor je bilo tudi včeraj po vseh krajih naše države. Najvišja temperatura je znašala včeraj v Beogradu 14, v Skoplju 12, v Splitu 11, v Zagrebu 10,8, v Ljubljani 6,2, v Mariboru 6,2. Danes je kazal barometer v Ljubljani 751,7, temperatura je znašala 3 stopinje.

— Sam se je ustrelil. Na praznik zvečer se je pripetila v Zagrebu težka nesreča. Živko Junković je tako nerodno ravnal z revolverjem, da se mu je sprožil in krogla mu poudrila v glavo pri ušesnem ožestu. Prepeljali so ga v bolnico, kjer je p. kmalu umrl.

— Ubil prijatelja, da masčuje mater. Rade Vuković in Boško Danilović v Bosanskem Brodu sta bila dobra prijatelja in rada sta ga cukala. Tudi na praznik zvečer sta sedela v krmni, pa sta se že močno vinjena sprla. Potem je odšel Rade domov, toda na dvorišče je srečal prijateljevo mater in jo je kar mimogrede zabodel v trebuh. Ranjena mati je prihitela k svojemu sinu in povedala, kaj je storil njegov prijatelj. Boško je pograbil velik nož, dohitel prijatelja in ga 11-krat zabodel tako, da je obležal mrtev.

Iz Ljubljane

— »Dobrodelna akademija«. Kakor je že znano, priredila mestna občina Ljubljana in krajevni odbor Rdečega križa z odobrom »Pomožne akcije« 14. t. m. ob 20. v veliki dvorani h. »Union« »dobrodelno akademijo« v zelo velikem obsevu. Da zbere čim več sredstev za pomoč brezposelnim, ostalim n. l. pomoč potrebniim, žele dobiti prireditelji večje število cvetic, ki bi jih moralo dati ljubljansko prebivalstvo akcijskemu odboru samo obsebi umevno brezplačno za ta večer na razpolago. Predvsem ima odbor v mislih teloh. Sneg je sicer pokrtil cvetlice, vendar je pa upati, da ga bo mogoče nabirati v prihodnjih dneh vsaj na prisojnih krajih v zadostni množini. Prosimo torej vse izletnike, da za 14. januarja nabere čim več teloh in ga oddajo na mestnih mitnicah ali pa neposredno pri socialno političnem uradu. Obračamo se tem potom tudi a vsa okoliška šolska vodstva, da v svojem delokrogu v tem pogledu primerno ukreduje.

—lj Za pomožno akcijo pri Gremiju trgoveev v Ljubljani so darovali mesto venca v spomin pok. veletržca Steinherca V. po 100 Din veletržci gg. Fran Pogačnik, Josip Urbančič, A. Ebenspanger in Maks Sever. Nadalje so darovali za pomožno akcijo mesto noveletnega voščila v časopisju lastniki hotelov »Slon« 250 Din, »Miklič« 250 Din in »Soča« 200 Din.

—lj Znižajte cene mleku. Gospodinja nam »išče. Vedno sem čakala in iskala po časopisih, če se bo kdo oglašil zaradi mleka, k. je še vedno po 3 »na l. kar pa ni nikakor več v sorazmerju s cenam mesa. Ali tržno nadzorstvo ne more znižati cen mleka, ki je po deželi n. pr. Mokronog, St. Janž itd. že davno po 1.50 Din, tudi pri nas vsaj na 2 Din l. če se že mlekarjem upošteva vožnja v mesto, užitina itd. Vsaka varčna gospodinja se bo gotovo strinjala s tem zlasti, če šteje družina več otrok. Tržno nadzorstvo a naj tudi v tem pogledu nekaj stori.

—lj Na Gallusovem nabrežju, ki je zaprt za ves promet, pridno nadaljujejo »kanalizacijska dela; jarek je izkopan že do Valvasorjeve rojstne hiše. Pri mostu je na nabrežju velik kup materiala, ki so ga izkopali pri kopanju za opornik in ki jim je zdaj pri delu napoti. Zato zaspijajo z njim še nezasuto nabrežje za opornim zidomjem ob mostu. Vreme je za takšna dela na prostem še dokaj ugodno, zato kižub neprimernemu času dobro napredujejo.

Plesna šola na Taboru

Zaključek plesnih vaj,
združen s čajanko, bo v
soboto 9. jan ob 20. uri.

1771

—lj Na koncertu ge. Pavle Lovštevca je zastopnik Gounod z dvema arijama iz opere »Mireille«, od katerih zapojevala vsaka pevka po eno. Obe ariji nalikujeta v svoji preprosti melodiki popularnim Verdievim arijam, ki si jih pa radi težkih koloratur morajo lotiti le dobro šolani pevci in pevke. Ena najbolj občutenih točk programa pa bo Debussyjeva arija Lie. S tako preprosti sredstvi se ni kmalu kak skladaletni označi globoke tragike materinske bolečine. Kdor je slišal to arijo, bo takoj razumel, zakaj je Puccini dosegel tako ogromne uspehe s svojo Madam Butterfly in tudi spoznal, pri kom se je tega naučil. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni. Koncert bo v ponedeljek 11. t. m. v Filharmonični dvorani. Na razpolago je natančen spored z besedilom vseh petih pesmi in arij.

—lj Srečke za srečlov Jadranke. Straže se že dobe v predprodaji v društveni sobi, Gledališka ulica 8, pritličje. Posamezne stanje 3 Din, dobe se pa tudi v skupnih po 10 skupaj za 30 Din. V snopcu je garancirano vsaj 1 dobiček. Dobitki se lahko dvignejo tudi v nedeljo dne 10. t. m. do 11. ure dopoldne, s čimer je dana možnost da igrajo tudi oni, ki se prireditve ne morejo udeležiti. Vseh dobičkov bo okoli 1000. Dekoma so dobitiki razstavljeni v izložbenih oknih trgovke Elite v Presernovi ulici in »Noblesse« na Aleksandrovi cesti.

—lj Udeleženci prireditve Jadranke. Straže se opozarjajo, da se bo pričel program z revijo narodnih noš točno ob pol 9. uri zvečer, ker mora baletni zbor, ki nastopi v drugi točki programa, ob 10. uri nastopiti v gledališču. Narodne noše se zbirajo v desni stranski dvorani.

—lj Jugoslovanski akademski klub kraljevine Jugoslavije — sekcija Ljubljana — poziva svoje člane, da se v čim častnejšem številu udeležijo drevi slavnostne predstave »Krst Jugovicev« v Narodnem gledališču ki jo priredi Jugoslovanska sokolska Matica drevi v proslavo rojstnega dne Nj. V. kraljice Marije.

—lj Zlobna navada se je razširila po Ljubljani, da se gotovi objestni ljudje, ki podpre niso potrebni, hvalijo okoli, da dobivajo podporo na magistratu, pri »Caritas« itd. Pošteni in uvidni ljudje, ki tako hvalisanje slišijo, ovidajo take bahane na mest, socialno političnem uradu, kjer se iz kartoteke ugotovi, da nima dotičnik niti vlozene prošnje za podporo, niti ni nikdar nobene podpore dobil. Objestneži s tem le škodujejo dobri stvari in zato bi jim svetlovali, naj svoje nemestno hvalisanje opuste.

—lj Šentjakobski gledališki oder, vprizori jutri zadnjič briljantno Molnarjevo komedijo »Igra v gradu«, polno najfinejšega duhovitega humorja. V tej komediji je pisatelj pokazal vso svojo briljantno komediografsko tehniko. Oglejte si to krasno komedijo, kajti to je definitivno zadnja predstava. — V nedeljo 10. jan. se ponavlja velenabavna burka — satira »Svetnik«, pri kateri se mora človek najbolje zabavati in počenost nasmejati. — Vstopnice so v predprodaji v trgovini g. Petra Šterka, nasl. na Starem trgu.

—lj V kapeli slov. starokatoliške cerkve na Gosposvetski cesti št. 9 se vrši v nedeljo, dne 10. t. m. služba božja ob 9. Pride duhovnik iz Zagreba. Dne 17. t. m. izostane služba božja.

—lj »Ljubljanski Sokol« naznanja svojemu članstvu pretuzno vest, da je preminul njega dolgoletni in zvesti član, brat Josip Černe; blagopočojnik je telovadil v našem društvu od rane mladosti do zrelih možkih let ter si na raznih telovadnih tekmah prabil odlična mesta. Društveno odslanstvo v kroju ga spremlja do p. l. i. v. ostalo članstvo na vabimo, da se pridruži temu odposlanstvu. Zbirališče v soboto 9. t. m. ob 3. uri v društvenih prostorih v Narodnem domu. Pokojnemu bratu časten spomin! —lj Sokolska župa Ljubljana. Jugoslovanska sokolska Matica v Ljubljani priredi v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kraljice Marije v Narodnem gledališču (operi) drevi ob 20. slavnostno predstavo igre »Krst Jugovicev«, katero je spisala s posebnim ozirom na sokolstvo Manica Komarova. Čisti dobiček prireditve gre v plemenit namen za sokolsko okrevališče v

Kranjski gori. Vabimo članstvo Ljubljane in okolice, da se udeležijo te proslave v čim večjem številu. Zdravo! — Župna uprava.

—lj Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani naproša svoje p. n. abonente, da vplačajo 5. obrok gled. abonmana do 14. t. m.

—lj VII. delavski prosvetni večer »Svoboda« in »Zarje« bo v sredo 13. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice. Na sporedu bodo vokalne in instrumentalne koncertne točke. Poleg delavske godbe »Zarje« ki jo vodi kapelnik g. Dolinar, bo nastop solista na violino in na flauto. Poleg solo spevov soprana, tenorista in baritonista bo nastopil tudi vokalni kvintet Ljubljana. Po koncertnem delu bo predavanje s sklopitimi slikami. Vstop prost. Ta prosvetni večer je ob enem delavska ura v radiu.

—lj Zaključek plesne šole na Taboru, združen s čajanko bo v soboto 9. t. m. ob 20. Vabljeni vsi dosežani posetniki plesnih vaj, kakor tudi njihovi prijatelji in znanci. Posebna vabila se niso razpošiljala.

—lj Sočani, udeležite se polnoštevilo današnje narodne igre »Krst Jugovicev«, ki jo je spisala Manica Komarova, v operi. In to toliko bolj, ker bo igra uprizorjena v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kraljice Marije.

—lj Bogat ribji trg. Davi je bilo na trgu v izobilju rib raznih vrst. Zlasti bogato je pa bil trg založen s morskimi ribami. Prodajali so brancine po 36, orade 36, sardele od 10 do 14, losos po 28, smuče po 36, kačice po 36, bob po 28, jeguljo po 36, lobodnice po 24, kalamari po 36, šuri po 32, iglice po 32, škarpin po 32, skombrji po 32 in takozvane salpetri po 36 Din kg. Od domačih rib so prodajali karpe po 22, šenke po 30 in mrene po 15 Din kg. Nekdo je prinesel na trg tudi domače polže, ki jih je prodajal po 8 komadov za 1 Din, pa s kupčijo ni imel posebne sreče. Tudi kupčija z ribami je bila slaba in so ob 10. imeli prodajalci še precejšnje množine neprodanih rib.

—lj Sokolsko društvo Ljubljana III. za Bežigradom ima svojo redno letno skupščino v petek 15. t. m. ob pol 8. zvečer v društvenih prostorih (topničarska vojašnica, vhod z Dunajske ceste) s po pravihlih določnim dnevnim redom.

—lj Udeležba članstva obvezna! Nadalje vabi društvena uprava na sestanek, ki se bo vršil v sredo 13. t. m. ob 8. zvečer zaradi razgovora o društvenih zadevah in o kandidaturi listi bodoče uprave.

Perzija odpravlja zaslužnjenost žene

Novo bračno pravo, ki je prineslo ženi vsaj nekaj svobode in pravic

Perzijska narodna skupščina (medžlis) je sprejela nedavno nov zakon o sklepanju in razdiranju bračnih zvez. Doslej je smel možki v Perziji skleniti poljubno število bračnih zvez. Nobena zakon a ni bilo, ki bi določal, koliko morata biti ženin in nevesta stara, da se lahko poročita. Veljala je samo polnoletnost, ki jo je doseglo dekletce že z 9, fant pa z 10 ali 15 leti. Brez vsake ceremonije sta se lahko fant in dekle vzela, brez prič in brez zapisnika. Kar se tiče ločitve, je imel mož enostransko in neomejeno svobodo zapustiti ženo, ki jo je samo opozoril, naj dvigne pri svečniku deponirani znesek, določen za vsak zakon posebej v pogodbi. Če je hotela žena obiskati svoje starše, je morala imeti možovo dovoljenje in mož je navadno dejal: Pojdi in vrni se! Če ji je pa pozabil reči »vrni se«, sta bila ločena. Tako enostavna je bila ločitev pri Perzijcih in tako je še sedaj pri nekaterih mohamedanskih plemenih.

Nasprotno se pa žena brez moževega dovoljenja, odnosno soglasja sploh ni mogla ločiti. V primeru ločitve so ostali otroci vedno pri očetu in mati ni imela nobene pravice vmešavati se v njihovo življenje in vzgojo. To zapostavljanje žene pri nekaterih maloazijskih narodih in plemenih ni posledica mohamedanske vere, temveč prastarih običajev, sprejetih v versko področje pozneje.

Novi perzijski zakon o sklepanju in razdiranju bračne zveze je znatno skrdil stare tradicionalne običaje in navade, ki pravne podlage večinoma niso imele. Bračna zveza in ločitev zakona sta dobila uradni značaj in oboje je treba zabeležiti v posebne knjige, ki jih izdaja pravosodno ministrstvo. Svečniki sicer smejo poročati ljudi in raz-

dirati zakonske zveze, toda to mora biti zabeleženo vedno v uradni knjigi. Če mož poroke ali ločitve v 20 dneh ne prijavl, ga zadene kazen 6—12 mesecev ječe.

Po novem zakonu se lahko poroče samo oni, ki so fizično dorasli in spoštni za zakonsko zvezo. Dekle mora biti staro 16, fant pa 18 let. Novi zakon daje možu neomejeno pravico zapustiti ženo, kadarkoli hoče, žena pa sme zahtevati ločitev brez moževega soglasja. Ločitev je upravičena, če mož zapusti rodbino, če je dolgo odsoten, če tako grdo ravna z ženo, da je sožitje nemogoče itd. Okolnosti, v katerih lahko žena zahteva ločitev, so pa prepričane moževi dobri volji. Tako n. pr. če je v pogodbi omenjeno, da se žena lahko loči, če bi se mož poročil z drugo. Žena pa izgubi vsako pravico do ločitve, če ne uveljavi svoje pravice v 6 mesecih po moževi poroki z drugo.

Ženin mora povedati, če ima poleg svoje neveste še druge prijateljice. Žene ni mogoče prisiliti, da bi se vrnila k možu, če lahko dokaže, da jo je pretepal ali gmotno oškodoval. Sodišče izreče sodbo o ločitvi od mize in postelje. Dokler zakonca nista ločena, mora mož plačevati ženi alimente. Žena ima popolno svobodo razpolaganja s svojim premoženjem brez moževega dovoljenja. Mož določi skupno stanovanje šele, če ni medsebojnega sporazuma. V primeru ločitve preide skrb za otroke na mater. Sinovi ostanejo v materini oskrbi 2 leti, hčerke pa 7 let. Po tej starosti preide skrb za otroke na očeta. Drugič omožena žena pa izgubi pravico do otrok iz prvega zakona. Neveniku ali drugovercu ni dovoljeno oženiti se z mohamedanko. Tudi noben tujec se ne sme oženiti s Perzijanko brez dovoljenja pristojnih oblasti.

liniski zdravstveni zavod mora izdati vsako leto 60.000 mark za nakup bolh na Balkanu.

Sreča turškega princa

Bivši turški prestolonaslednik, prvorojeni sin zadnjega turškega sultana Abdul Kadir, je znan v Budimpešti po svojih škandalih, ki so prišli že opetovano v javnost in je morala posredovati policija, da je podjetnega princa poučila, kaj je v dostojni družbi dovoljeno in kaj ne. Božični prazniki so pa prinesli Abdul Kadiru nepričakovano srečo, kajti podedoval je 2 milijona dolarjev. Princ Abdul Kadir, dober znanec budimpeštanske policije in sodišč, bivši mož krasne princeze Medžidije, ki je skrivnostno izginila po izjavljenih poskusih z recitacijami in plesom po mađarskih kabareti, je postal te dni zopet predmet javnega zanimanja.

Abdul Kadir se je moral zadnje čase preživljati kot član jazz-band orkestra in živel je v veliki bedi. Kar čez noč je pa postal milijonar. Dva milijona dolarjev mu je prinesla srečno zaključena pravda v zadevi 150 milijonov dolarjev, ki jo je vodilo 21 Abdulovih sorodnikov proti turškemu erarju. Pravda se je dolgo vlekla, 20 prinčevih sorodnikov se je ta čas poravnalo z erarjem in samo princ Selim ni hotel pristati na pogoje turškega erarja. Slednjič se je zavzel za stvar bivši ministrski predsednik Millerand in od njega je Abdul Kadir zvedel, da je tudi Selim pripravljen poravnati se. In tako vrnejo sedaj dolarji bivšemu prestolonasledniku vsaj del onega sijaja, ki bi ga bil deležen, da mu ni duh časa pred nosom odpihal prestola.

Pri ciganki.

— Zelo, zelo srčna boste. Vaš mož bo bogat, zvest, lep in širokogruden. — Že prav, samo povejte mi še, kako bi se iznebila svojega sedanjega moža.

Ni čuda.

— Učenjaki so že opetovano uskusali, koliko tehta luna, pa so vedno dobili neenake rezultate. — Saj ni čuda, kajti luna raste, drugič, pa pojem.

Kino Ljubljanski dvor
Telefon 2730

Poglavje iz krvavih borb z zlikovci
ameriškega podzemlja

Nasilje

**George Bancroft —
Esther Ralston**

Predstave ob 4., pol 8. in 9. uri zv.
Premiera! Cene 4 in 6 Din.

Bolhe so se podražile

Povsod si ljudje prizadevajo potisniti cene navzdol, da bi bilo življenje cenejše in da bi ob skromnem zaslužku lažje živeli. Boj proti draginji je umešten in upravičen, saj zaslužek ni v nobenem razmerju z življenjskimi potrebščinami. Draginja tare posebno nižje in srednje sloje, ki si morajo pritrgovati od ust, da lahko skromno žive. Zato se sliši čudno vsaka vest o kakršnikoli podražitvi. Hudo je, če se podražijo življenjske potrebščine, nikogar pa menda vsaj v živo ne bo zadelo, če so se podražile bolhe. Bolhe ne spadajo med življenjske potrebščine, temveč nasprotno, kdor jih ima, se jih z velikim veseljem iznebi, a kdor jih tako nujno rabi, da jih celo kupuje, naj jih pa plača malo dražje.

V Rigi izhajajoči ruski emigrantski list »Segodnja« poroča, da so napočili za bolhe slabi časi, ker jih je začela neusmiljeno pobirati smrt. Najbrž se je razširila med njimi nalezljiva bolezen, ki je ljudje seveda ne poznamo in si je tudi želeli ne moremo. Poklicni rejci bolh se pritožujejo, da so cene bolham dobesedno poskočile. Kdor jih hoče kupiti sedaj, jih mora plačati 15-krat dražje, kakor še nedavno. V Nemčiji je reja bolh zelo razširjena. Klinike in laboratoriji, ki potrebujejo bolhe za znanstvene poskuse, se tudi pritožujejo, da je bolhe sedaj težko dobiti, a če jih že dobe, jih morajo drago plačati. Neki ber-

Henri Duvernois:

Raztrgana nogavica

— Ah, draga moja, — je dejala mlada Anna mladi Marii Louisi, — ti si prečitala mnogo knjig, videla v svojem življenju mnogo gledaliških iger in ustvarila si si o življenju nemogoče mnenje. Misliš, da mora vsaki svatbi pripraviti pot pretresljiva drama ali pa sijajen roman. Toda v resnici je to mnogo enostavnejše in lepše. Poslušaj in prepričaj se, da je res, kar pravim. Poznala sem Filipa, kakor sem poznala dve sto drugih fantov lepo oblečenih, gladko obratih, s skrbno počesanimi lasmi. Ne več, ne manj. Ni mi bil simpatičen.

Ironije me je groza; ne razumem je, a paradokse me utrujajo. Gospodje imajo pa radi paradokse in so ironični, kadar nas hočejo očarati. Potem se pa čudijo, da jim ne sledimo, ko postanejo resni. Filip govori malo, pač pa mnogo poslušaj. Plesala sva skupaj in niti mislila nisva na to, da bi bila duhovita; in ko sva bila sosedna za mizo, sva prepustila drugim izmenjavo njihovih neumnosti. To je vzbudilo v naših srcih neko negotovo simpatijo. Domisljevala si nisem ničesar. Njegova mati me je nazivala »drago dete«, toda človek je končno dete mnogih starih dam, ne da bi mu prišlo na misel postati njihova snaha. Sicer pa, ko se je ta zgodba pričela, sem se počela samo z opremo svojega stanovanja. Sem rojena tapetnica in ljubiteljica starih. Iskala sem povsod kitajski email, steklo iz časov Ludvika Filipa in stare rute, ki so tako nežne, kakor mamičini poljubi.

Nekega dne sem hitela po Parizu, srčna, da sem sama, svobodna, brez gardedame, kakor mlada gospa. In tedaj sem zagrešila nezvestobo, nezvestobo napram svojem čevljarju. V izložbi sem zagledala krasne čevlječke in brž sem stopila v trgovino. Zahtevala sem modre čevlječke z zaponkami.

— Conchitas, — je pripomnila prodajalka.

— Tiste, ki so v izložbi levo spodaj.

— Izvolite sami pokazati, da ne bo nesporazuma.

Stopila sem iz trgovine, pokazala čevlječke in se vrnila, za mano pa prodajalka in moška silhueta.

— Sedite, gospod, — je dejala blagajničarka, — saj ne bo treba dolgo čakati.

Skriven pogled. To je Filip. Pozdravi me. Odzdravim hladno. Srečanje baš tu, kjer diši po usnju, mi ni bilo nič kaj po volji. Sicer se je pa vedel na svojem stolu pametno.

— Želite, gospod?

— Čevlje.

— Trenutek potrpite, prosim.

— O, saj se mi nikamor ne mudi.

Mislila sem, da hoče začeti pogovor. Odklonila sem ga s sovražno napetostjo. Baš sem primerjala desni čevlji.

— Dobro ste izbrali, — mi zatrjuje prodajalka.

Primerjava se na levi nogi.

— Ni treba.

— Je, je, verjemite mi. Morda je leva noga močnejša, občutljivejša.

Tisti hip sem slutila nekakšno katastrofo. Veš, zdelo se mi je, da me čevlji tiščijo... Takoj se pokaže, kaj. In pokazalo se je... Groza! V moji nogavici je bila luknja! In še kakšna luknja! Najsmesnejša, najsmesnejša luknja, ki je iz nje gledal palec. Zaman sem si prizadevala skriti jo. Bilo je kakor na tisti angleški karikaturi, kjer nastavi imeniten gospod čevlji čistilcu in slednji ga vpraša: Gospod, ali naj vam očistim in postržem nohte? — To je trajalo tri sekunde. Večnost...

Slišala sem prodajalkine besede kakor v sanjah: — Levi se še lepše oprime noge. Izvolite tudi kremo?...

— Prav so vam. Stare vam pa poslušamo... Stare! Stare tri tedne, toda blatne in tako, tako zapuščene!... Povsem svoj naslov. Filip vstane.

— Dober dan, gospodična.

— Dober dan, gospod.

Nasmehnil se je, nasmehnil tako, da bi mu človek najraje prisolil zaušnico. Seveda, tudi ti bi se nasmehnila na njegovem mestu, toda ti si ženska, torej neusmiljena... Skratka, ko sem odhajala iz trgovine, mi je šumelo v ušesih in malo je manjkalo, da se nisem onesvestila... Izgibala sem se Filipa dober mesec. Potem sem ga pa srečala pri Housenau. Nasmehnil se mi je sočutno. Srdito sem ga premerila od nog do glave.

— Kako dolgo vas že nisem videl.

— Zares gospod... In brž pripomnim: Odkar sva se srečala v tisti trgovini. Ste zadovoljni s čevlji, ki ste jih takrat kupili?

— Evo jih. Prepričajte se sami.

— Niso slabi... za narejene čevlje...

Bože moj, nisem preveč ponosna na ta odgovor... bil je bedast, kajti tudi sama sem bila kupila narejene čevlje. Slučajno, iz gole nečimurnosti, priznam... In tako se je zgodilo, da je Filip lahko prebledel in me ošinil z otožnim, razočaranim pogledom, ki je govoril: Tudi ti nisi nič drugega nego prazna lutka, tudi ti si hudobna... Kolika škoda! In pripomnil je tiho: — Kaj hočemo, nisem bogat.

In odšel je. Je vas vest kdaj peklja? To je zelo neprijetno. Človeku se zdi, da se naslanja na ostro sulico tako dolgo, da začne od bolečin kričati. Videla sem pred seboj znova svojo nogo, položeno na prodajalkino koleno in moleči palec na občudovanje vseh ljudi v trgovini. Bila sem ogorčena nad očitkom, ki ga je bil položil Filip v svoj odgovor. — Nisem preveč bogat.

— Dušila sem se od sramu, da sem bila dvakrat tako smešna: enkrat materialno, drugič pa moralno. Kaj storiš? Ponižati se? Hiteti za Filipom in reči mu: — Vaši čevlji so prav taki, kakor moji, vaši čevlji so zelo lepi. —

Mislil bi bil, in po pravici, da govorim kot kakšna čevljarica.

Ne izpregovoriti z njim niti besedice? Pustiti ga pod vtisom zadnjih besed? Izključeno.

Potem sem mislila ves večer na Filipa. To je bil začetek tistega, kar imenuje Stendhal kristalizacija. Opazila sem, da ne pleše, in to me je veselilo. Plesala sem, nalašč okrog njega, da mu dokažem, kako malo se brigam zanj. Odšel je v drugo sobo. Sledila sem mu, potiskajoč neopaženo svojega plesalca za njim. Lahko bi se bil vprašal: Kaj bi pa rada prav za prav od mene? — Pa se ni; raje je tpeel. Iz njegovega idola, kajti bila sem njegov idol, sem znala napraviti v krajšem času kot je potreben, da to povem, najneznosnejšega tapca, takšnega, kakor so tisti, ki ne morejo videti krasnega stekla, ne da bi ga razbili, potem pa plakajo nad črpinjami... Pustila sem svojega plesalca in se umaknila k oknu. In tam je kar ostala. Privzdignila sem zastor in opazovala noč, ki je tako krasna, če jo opazujemo z zabave, kjer nam ne ugaia.

— Gospodična! — Bil je on. Ne vem več, kaj mi je takrat govoril. Poslušala sem njegov glas, ki me je odnašal daleč iz dvorane v tisto čarobno noč, v noč polno zvezd, kakor v romancih. Polagoma, s spretnostjo skrbne streljnice, me je rešil očitkov, sramu in žalosti. Spoznala sem, da bom imela odslej samo njega, da se obvarujem vsega grdega, nizkotnega in smešnega. Mislila, da sva zagrešila tudi škandalček s svojim kramljanjem s tem, da sva kazala damam in gospodom hrbet. Stala sva pri oknu pet minut ali pa dve uri, tega se ne spominjam več. Lučica, ki sem jo videla tam daleč v Parizu, se mi je zdela luč najinega bodočega domačega ognjišča. In pri tem si nisva povedala nič določene in o ljubezni nisva črhnila niti besedice. In vendar sva bila zaročena, ker sta našini srca utripala sporazumno. Nikoli ni dvomil o tem, niti on, niti njegova mati, niti moji reditelji. Stvar se je sicer nekoliko zavlekla, toda samo zato, da bi bilo nekako živahnejše. Našla sem srečo, tako veliko srečo, da je niti objeti ne morem. In pomisli, prinesla mi jo je luknja v nogavici!

Pozabila sem ti pa povedati glavno. Ko sva se vzela, sem vprašala Filipa: To si se mi moral takrat smejati... Debelo me je pogledal. — Sinejati? Zakaj pa?

In veš kaj mi je odgovoril, ko sem mu povedala?

— Ah, srček ti moj! Saj niti opazil nisem. Videl sem samo tvoje oči.

To ti je jamstvo za bodočnost! Filip niti gub ne bo videl na mojem obrazu, ko se začnem starati. To ti je pravi sanjač. Želim ti enakega moža. No torej, kaj porečeš na to, draga moja?

In draga moja se je odrezala: — Raztrgane nogavice imam, daj mi naslov tiste trgovine...

besedice. In vendar sva bila zaročena, ker sta našini srca utripala sporazumno. Nikoli ni dvomil o tem, niti on, niti njegova mati, niti moji reditelji. Stvar se je sicer nekoliko zavlekla, toda samo zato, da bi bilo nekako živahnejše. Našla sem srečo, tako veliko srečo, da je niti objeti ne morem. In pomisli, prinesla mi jo je luknja v nogavici!

Pozabila sem ti pa povedati glavno. Ko sva se vzela, sem vprašala Filipa: To si se mi moral takrat smejati... Debelo me je pogledal. — Sinejati? Zakaj pa?

In veš kaj mi je odgovoril, ko sem mu povedala?

— Ah, srček ti moj! Saj niti opazil nisem. Videl sem samo tvoje oči.

To ti je jamstvo za bodočnost! Filip niti gub ne bo videl na mojem obrazu, ko se začnem starati. To ti je pravi sanjač. Želim ti enakega moža. No torej, kaj porečeš na to, draga moja?

In draga moja se je odrezala: — Raztrgane nogavice imam, daj mi naslov tiste trgovine...

Skromen prezident

Prezident španske republike igra teoretično in praktično v svoji državi samo podrejeno vlogo. Vlada moč je v rokah vlade in parlamenta in edina prezidentova funkcija je pravica razpustiti parlament. Pa tudi to ne gre tako enostavno, kajti novoizvoljeni parlament sme poklicati prezidenta na odgovor, če je razpustil stari parlament brez tehtnih razlogov. Niceto Alcala Zamora, prvi prezident španske republike, še ni pokazal nobene želje prekoračiti meje svoje oblasti. Navzlic vodilni vlogi v revoluciji se zadovoljuje sedaj s tem, da pazljivo zasleduje špansko politiko in se uči stroge vzdržnosti, kakor pravi sam.

To se vidi tudi v prezidentovem zasebnem življenju. Prvotno mu je namestila vlada zgraditi posebno palačo, pozneje je bilo pa sklenjeno, da bo stanoval v bivši kraljevi palači. Toda Zamora se ni hotel preseliti v kraljevo palačo, temveč je ostal v svoji vili. Vsako jutro gre ali pa se pelje v predsedniško palačo, opoldne se vrača v svojo vilo, popoldne pa zopet v palačo. Tako je uredil svoje zasebno življenje na ljubo ženi in otrokom. Prezidentova rodbina namreč nikoli ni želela stanovati v kraljevski palači. Prezidentova soproga se pokaže z možem javno zelo redko, ker je javno življenje nikoli ni zanimalo.

Najboljše, najtrajnejše, zato vsicenejšel

Pri hripi, bronhitisu, vnetju mandljev, pljučnem katarju, zasluženosti nosu, sapnika, požiralnika in jabolka, obolenjih oči in ušes, skrbimo zato, da čisto očistimo temeljito želodec in črevo z uporabo naravnih »Franz Josefovih« grenčic. Znameniti strokovnjaki za nego zdravja svedočijo, da »Franz Josefova« voda dobro služi tudi pri šenu in drugih mrzličnih nalezljivih boleznih. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Hranilnica dravske banovine

prej Kranjska hranilnica

Ljubljana

Knafljeva ul. 9

Obrestuje vloge po najvišji obrestni meri

Najvarnejša naložba denarja, ker jamči za vse vloge Dravska banovina z vsem svojim premoženjem in vso davčno močjo.

Zahvala

O priliki smrti naše blagopokojne gospe

Viktorije Kochekove

izrekamo našo najtoplejšo zahvalo vsem, ki so jo spremili k večnemu počitku, dalje vsem, ki so položili prekrasne vence na krsto, osobito pa se zahvaljujemo č. duhovščini, predstavnikom krajevnih oblasti, žandarmerijskemu poveljstvu, kranjskemu trgovstvu, kranjski gimnaziji, Sokolu, gasilnemu društvu, pevskega zboru Sokola in kranjski godbi.

Vsem naša iskrena zahvala in Bog plačaj!

KRANJ, dne 4. januarja 1932.

Žalujoči ostali

DVA FOTELJA

popolnoma nova, poceni napredaj event. tudi na obroke. Naslov v upravi »Slov. Nar.« 525

BUKOVA DRVA TRBOVELJSKI PREMOG pri tt.

„KURIVO“ LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 33 (na Balkanu) Telefon 84—84

LOVCI!

Pravi čolki sistem pasti za jebece Vam nudi najceneje Bogdan Žilč, Ljubljana, Dunajska c. 11. 494

250 DINARJEV DNEVNO zaslužite z obiskovanjem ljudi v vašem okraju. — »Kosmos«, Ljubljana, poštni predal 307. Znamka za odgovor! 1/T

Telefon 2059

Premog suha drva Pogacnik Bobortičeva

Klavirji!

pianini

Kupujte na obroke

od Din 400.—

prve svetovne fabrikate: Bösendorfer, Steinway, Förster, Petrof, Höpfl, Stingl original, ki so nesporno najboljše! (Lahka, precizna mehanika.) Prodaja jih izključno le sodni izvedene in bivši učitelj Glasbene Matic

Alfonz Breznik

Aleksandrova cesta št. 7 (vogal Beethovne ulice)

MORSKE RIBE

Danes velika izbira: brancini, dentati, kalamari sanpiero, itd. Velika izbira drugih jedil; vino prvovrstno. — Cena zmerna.

OPERNA KLET, Gledališka ulica št. 2

RAZPIS

Krajevni šolski odbor v Ljubljani

razpisuje mesto šolskega sluga v Ljubljani.

Prosilci, ki so izučeni v kaki obrti, imajo prednost. Prosnje je vlagati pri predsedstvu mestnega magistrata v Ljubljani do 15. januarja 1932.

Župan in mestni načelnik:
Dr. Dinko Puc.

Zahvala

Za premmoge dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli povodom smrti našega iskreno ljubljene brata in svaka, gosпода

Antona Zabukovca

se tem potom vsem najtopleje zahvaljujemo.

Posebno zahvalo smo dolžni č. sestram usmiljenkam, darovalcem vencev in cvetja ter vsem prijateljem in znancem, ki so draga pokojnika spremili na njegovi zadnji poti.

Sv. maša - zadušnica se bo darovala v soboto, dne 9. t. m. ob 7. uri zjutraj v stolni cerkvi sv. Nikolaja.

LJUBLJANA, dne 7. januarja 1932.

Žalujoči ostali.